

Üstad'ın, Peygamber Efendimiz'den beri süre gelen silsileye tabi olmadığı, hiç kimseden icazet almadığı, rüyasında almış olduğu icazetin bir geçerliliği bulunmadığı söyleniyor. Bu konuya açıklık getirebilir misiniz?

Evvela, Üstad Hazretlerinin icazeti ya da icazetinin alameti Risale-i Nurlardır ve meydandadır.

İkincisi, Üstad Hazretleri tekke şeyhi değil ki, tarikattan icazet alsın. Üstad Hazretleri asrın imamı ve müceddidi olduğu için icazet almaz, icazet verir.

Üçüncüsü, icazet kelime olarak *izin ve müsaade* anlamına geliyor. **Istilahta ise şehadetname, diploma, ilmî ehliyet ve liyakat kazanmak** gibi manalara geliyor.

Üniversitede mühendislik okuyan bir talebe icazet, yani diploma almadan bu mesleği icra edemez. İcazetsiz mühendislik icra etmeye yeltense, kaçak ve korsan addedilir.

Aynı mana dini ve manevi ilimlerde de geçerlidir. Medreseden icazet almamış, yani o ilimleri hakkı ile talim etmemiş birisinin tefsir yazmaya yeltenmesi küstahlık ve densizlik addedilir. **İcazet,** öyle birilerinin keyfi olarak, hadi sana verdim gitti demesi demek değildir. Kişinin ilmen ve manen o şeye liyakat kazanması gerekir. Aynştayn ve Edison da diploma almamışlardır. Ama nice profesörler onların arkasında emekleyerek gidiyorlar. Liyakat olmadan icazet olmaz. Ama bazen liyakat olup da icazet olmayabilir. Buna halk dilinde mektepli, alaylı denilir. Üstad Hazretleri devrin ulemasının icazetini alması hasebi ile hem mektepli hem de bir cihetle alaylı sayılır. Zira Üstad Hazretlerinin zahiri olarak üç ay gibi kısa bir medrese tahsili bulunuyor.

Yukarıdaki ölçüler ışığında meseleye bakacak olursak, tefsir yazmak için şeyhten değil, ilimden ve medreseden icazet alınır. Ama şeyh aynı zamanda ilim ve medrese sahibi ise, o zaman onun oluru olmadan onun bir talebesinin boyundan büyük işlere kalkışması elbette şık olmaz. Hoca, talebesinin kapasitesini bilir ve ona göre bir değerlendirme yapar.

Tefsir yazmak için böyle bir icazet şart bulunmuyor.

Dördüncüsü, Üstad Hazretlerinin silsileye dahil olup icazetine işaret eden bir delil:

"Malûm olsun ki, Zübdetü'r-Resâil Umdetü'l-Vesâil namında, kutbü'l-

ârifîn Ziyaeddin Mevlânâ Şeyh Hâlid'in (kuddise sirruhu) mektubat ve resâil-i şerifelerinden muktebes nasâyih-i kudsiyenin tercümesine dair bir risaleyi, on üç sene mukaddem, Bursa'da Hoca Hasan Efendiden almıştım. Nasılsa mütalâasına muvaffak olamamıştım. Tâ bugünlerde, kitaplarımın içerisinde bir şey ararken elime geçti. Dedim: "Bu Hazret-i Mevlânâ Hâlid, Üstadımın hemşehrisidir. Hem İmam-ı Rabbânî'den sonra, tarîk-ı Nakşînin en mühim kahramanıdır. Hem tarik-i Hâlidîye-i Nakşîyenin pîridir." Risaleyi mütalâa ederken, Hazret-i Mevlânâ'nın tercüme-i halinde şu fıkrayı gördüm:"

"Ashâb-ı Kütüb-i Sitteden İmam-ı Hâkim, Müstedrek'inde ve Ebu Davud, Kitab-ı Sünen'inde; Beyhakî, Şuab-ı İman'da tahriç buyurdıkları, **ي رَاسُ كُلِّ مِائَةِ سَنَةٍ مَنْ يُجَدِّدُ لَهَا دِينَهَا ذُو الْأُمَّةِ عَلِيٌّ أَوْ يَبْعَثُ لَهُ** yani, 'Her yüz senede Cenâb-ı Hak bir müceddid-i din gönderiyor.' hadis-i şerifine mazhar ve mâsadak ve mazhar-ı tâm olan Mevlânâ eş-şehîr, kutbü'l-ârifîn, gavsü'l-vâsılîn, vâris-i Muhammedî, kâmilü't-tarikatî'l-âliyye ve'l-müceddidiyye Hâlid-i Zülcenâheyn (Kuddise sirruhu), ilâ âhir... Sonra tarihçe-i hayatında gördüm ki, tevellüdü, 1193 tarihindedir. Sonra gördüm ki, 1224 tarihinde Saltanat-ı Hind'in payitahtı olan Cihanâbâd'a dahil olmuş. Tarik-i Nakşî silsilesine girip müceddidiyete başlamış."

"Sonra 1238'de, ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini celb ettiğinden, vatanını terk ederek diyar-ı Şam'a hicretle gitmiştir. Hem içinde gördüm ki, Hazret-i Mevlânâ'nın nesli, Hazret-i Osman bin Affan'a (radiyallahü anh) mensuptur."

"Sonra gördüm ki, tercüme-i halinde istidad-ı fitrî ve kabiliyet-i harika ile, sinni yirmiye bâliğ olmadan evvel a'lem-i ulemâ-i asr ve allâme-i vakit olmuş. Süleymaniye kasabasında tedris-i ulûm ile iştilal eylemiştir."

"Sonra Üstadımın tarihçe-i hayatını düşündüm. Baktım, dört mühim noktada tevafuk ediyorlar."

"**Birincisi:** Hazret-i Mevlânâ 1193'te dünyaya gelmiş. Üstadım ise, Arabî 1293'te. Tam Mevlânâ Hâlid'in yüz senesi hitam bulduktan sonra dünyaya gelmiş."

"**İkincisi:** Hazret-i Mevlânâ'nın tecdid-i din mücahedesine başlangıcı ve mukaddemesi, Hindistan'ın payitahtına 1224'te girmiş. Üstad ise, aynen yüz sene sonra, 1324'te Osmanlı Saltanatının payitahtına girmiş, mücahede-i mâneviyesine hazırlanmış."

"**Üçüncüsü:** Ehl-i siyaset, Hazret-i Mevlânâ'nın fevkalâde

şöhretinden tevehhüm ederek diyar-ı Şam'a nakl ettirilmesi, 1238'de vaki olmuştur. Üstad ise, aynen yüz sene sonra 1338'de Ankara'ya gidip, onlarla uyuşamayıp, onları reddederek, küserek tekrar Van'a gidip, bir dağda inziva ederken 1338 senesini müteakip, Şeyh Said hâdisesinin vukuu münasebetiyle ehl-i siyasetin vehmine dokunmuş. Ondan korkarak Burdur, Isparta, Kastamonu, Afyon vilâyetlerinde (sekizer sene) yirmi beş sene ikamet ettirilmiş."

"**Dördüncüsü:** Hazret-i Mevlânâ, yaşı yirmiye bâliğ olmadan evvel allâme-i zaman hükmünde, fuhûl-u ulemânın üstünde görünmüş, ders okutmuş. Üstad ise, tarihçe-i hayatını görenlere ve bilenlere malûmdur ki, on dört yaşında icâzet alıp a'lem-i ulemâ-i zamana karşı muarazaya girişmiş, on dört yaşında iken, icâzet almaya yakın talebeleri tedris etmiştir."

"Hem Hazret-i Mevlânâ, neslen Osmanlı olduğu ve Sünnet-i Seniyyeye bütün kuvvetiyle çalıştığı gibi, üstadım da Kur'ân-ı Hakîme hizmet noktasında, meşreben Hazret-i Osman-ı Zinnûreyn'in arkasında gidip, Hazret-i Mevlânâ (k.s.) gibi, Risale-i Nur eczâlarıyla, bütün kuvvetiyle Sünnet-i Seniyyenin ihyâsına çalıştı."

"İşte bu dört noktadaki tevafukat, tam yüz sene fasılayla Risale-i Nur'un takviye-i din hususundaki tesirâtı, Hazret-i Mevlânâ'nın (k.s.) tarik-i Nakşîye vasıtasıyla hizmeti gibi azîm görünüyor. (HAŞİYE)

"Üstadım kendine ait medh ü senâyı kabul etmiyor. Fakat Risale-i Nur, Kur'ân'a ait olup medh ü senâ, Kur'ân'ın esrârına aittir. Yalnız Üstadımla Hazret-i Mevlânâ'nın birkaç farkı var:"

"**Birincisi:** Hazret-i Mevlânâ, zülcenâheyndir. Yani, hem Kadirî, hem Nakşî tarikat sahibi iken, Nakşîlik tarikatı onda daha galiptir. Üstadım, bilâkis, Kadirî meşrebi ve Şâzelî mesleği onda daha ziyade hükmediyor. Ben Üstadımdan işittim ki: Hazret-i Mevlânâ (k.s.) Hindistan'dan tarik-i Nakşîyi getirdiği vakit, Bağdat dairesi Şâh-ı Geylânî'nin (k.s.) ba'del-memat hayatında olduğu gibi tasarrufunda idi."

"Hazret-i Mevlânâ'nın (k.s.) mânen tasarrufu, câ-yı kabul göremedi. Şâh-ı Nakşibend (k.s.) ile İmam-ı Rabbânî'nin (k.s.) ruhaniyetleri Bağdat'a gelip Şâh-ı Geylânî'nin ziyaretine giderek rica etmişler ki, "Mevlânâ Hâlid (k.s.) senin evlâdındır, kabul et." Şâh-ı Geylânî (k.s.), onların iltimaslarını kabul ederek Mevlânâ Hâlid'i kabul etmiş. Ondan sonra Mevlânâ Hâlid (k.s.) birden parlamış. Bu vakıa, ehl-i keşifçe vâki ve meşhud olmuştur. O hâdise-i ruhaniyeyi, o

zaman ehl-i velâyetin bir kısmı müşahede etmiş, bazı da rüyayla görmüşler. (Üstadımın sözü burada tamam oldu.)

"İkinci fark şudur ki: Üstadım kendi şahsiyetini merciiyetten azlediyor. Yalnız Risale-i Nur'u merci gösteriyor. Hazret-i Mevlânâ'nın şahsiyeti ise, kutbü'l-irşad, merciü'l-hâs ve'l-âmm olmuştur."

"Üçüncü fark: Hazret-i Mevlânâ, zü'ecnihadır. Fakat, zamanın muktezasıyla—sünnet-i seniyeyle çok kuvvet vermekle beraber ilm-i tarikatı esas tutmak cihetiyle—tarikatı daha ziyade tutmuş. O noktada sarf-ı himmet etmiş. Üstadım ise, şu dehşetli zamanın muktezâsıyla ilm-i hakikati ve hakaik-i imaniye cihetini iltizam ederek, tarikata üçüncü derecede bakmışlar."

"Elhasıl: Baştaki hadis-i şerifin "Her yüz sene başında dîni tecdid edecek bir müceddid gönderiyor" va'd-i İlâhisine binaen, Hazret-i Mevlânâ Hâlid, ekser ehl-i hakikatça, 1200 senesinin, yani on ikinci asrın müceddididir. Madem tam yüz sene sonra, aynen dört cihette tevafuk ederek Risale-i Nur eczaları aynı vazifeyi görmüş. Kanaat verir ki—nass-ı hadisle—Risale-i Nur tecdid-i din hususunda bir müceddid hükmündedir."

"HAŞİYE: Hazret-i Mevlânâ (k.s.), milyonlar etbâlarının ittifaklarıyla müceddiddir ve baştaki hadis-i şerifin bir mâsadakıdır. Ve madem tam yüz sene sonra, dört mühim cihet-i tevafukla beraber Risale-i Nur aynı vazifeyi görüyor. Demek, nass-ı hadîs ile, Risale-i Nur eczaları tecdid ve takviye-i din vazifesini görüyorlar." (1)

(1) bk. [Sikke-i Tasdik-i Gaybi, Şamlı Hafız Tevfik'in Fıkrası.](#)